

AJANKOHTAISTA LAMPAIDEN JA VUOHIEN PITÄJILLE

Eläinluettelo

Tämän kirjeen liitteenä on 9.11.2016 tulostettu eläinluettelo. Jos tiedoissa on virheitä, ottakaa yhteyttä asiakaspalveluun, mikäli tietoja ei voi korjata internetsovelluksella tai teillä ei ole mahdollisuutta sitä käyttää. Jos puutteista tai uusista tapahtumista on ilmoitettu asiakaspalveluun jo aiemmin, ei tämä kirje edellytä teiltä toimenpiteitä.

Kaupallisia ohjelmistoja käytettäessä kannattaa aina tarkastaa virallisesta Eviran ylläpitämästä rekisteristä tapahtumien tallentuminen. Kaksi kertaa vuodessa tiloille lähetettävästä eläinluettelosta näkee ajantasaisen virallisen rekisterin tilanteen, jollei käytössä ole Eviran tarjoamaa lammis- ja vuohirekisterisovellusta. Käyttöoikeudet sovellukseen saa oman kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselta.

Eläinluettelon ajan tasalla pitäminen on myös lemmikkeinä lampaita ja vuhia pitävien velvoite.

Rekisteröintimaksun palautus eläintenpidon päätyttyä

Evira palauttaa jatkossa sellaisten lammis- ja vuohieläintenpitäjien rekisteröintimaksut jotka lopettavat eläintenpidon, mutta ovat maksaneet tilattujen korvamerkkien määrään perustuvan rekisteröintimaksun (mmm:n maksuasetus Elintarviketurvallisuusviraston julkisoikeudellisista maksuista 488/2016).

Korvamerkkeihin kytketyt EU-tunnukset tullaan mitätöimään Eviran toimesta Lammis- ja vuohirekisteristä.

Palautusta voi hakea merkkien alkuperäinen tilaaja, jolle on eläintenpidon loputtua jäänyt käyttämättä yli 10 EU-tunnusta ja joka on ilmoittanut eläintenpidon loppumisen oman kunnan maaseutuelinkeinoviranomaiselle.

Palautuksen hakulomake löytyy Eviran internetsivuilta Evira > Tietoa Evirasta > Lomakkeet ja ohjeet > Eläimet > Eläinten merkitseminen ja rekisteröinti, Lammis- ja vuohirekisterin lomakkeet, Rekisteröintimaksun palautuslomake

Lisätietoja sähköpostitse: lammisvuohi@evira.fi

Alhaisen scrapie-riskistatuksen vaikutukset terveystalvontaan ja raadonkeräilyyn

Euroopan unioni on myöntänyt Suomelle mitättömän alhaisen riskin luokituksen klassisen scrapien osalta. Koska muutoksen myötä kaikilla suomalaisilla lampaiden ja vuhien pitopaikoilla on mitättömän alhaisen scrapie-riskin luokitus, vapaaehtoinen scrapie-terveysvalvonta lakkautetaan tarpeettomana. Terveystalvontaan kuuluvien pitopaikkojen ei tarvitse tehdä erillistä lopettamisilmoitusta. Jatkossa pitopaikoille ei enää tehdä pitopaikkakohtaisia terveystalvontapäätöksiä.

Vuoden 2017 sivutuotevalvonnan painopiste on tiloilla itsestään kuolleiden ja lopetettujen lampaiden keräilyyn tehostaminen keräilyalueella. Kunnaneläinlääkärit tulevat tekemään kohdennettuja tarkastuksia lammastiloille, joilla lammis- ja vuohirekisteristä saatujen tietojen perusteella raatoja hävitetään säädösten vastaisesti. Paitsi keräilyyn tehostaminen, syy painopisteen valintaan on ollut tarve varmistaa riittävä TSE-näytteiden saanti lampaista, jotta Suomen luokitus mitättömän alhaisen klassisen scrapie-riskin maana säilyy. Luokituksen säilyttäminen edellyttää vähintään nykyisen TSE-seurannan jatkamista.

Näytteitä tarvitaan kuitenkin myös raatokeräilyalueen ulkopuolelta. Raatokeräilyalueen ulkopuolella sijaitsevilta tiloilta, joissa on vähintään 50 uuhia tai kuttua, tulee lähettää tilalla kuolleesta ja lopetetusta yli 18 kuukauden ikäisestä lampaasta tai vuohesta näyte tutkittavaksi scrapien varalta. Yhden vuoden aikana on tutkittava scrapien varalta vähintään yksi eläin. Jos tilalla ei kuole eikä siellä lopeteta yhtään yli 18 kuukauden ikäistä eläintä vuoden aikana, näytettä ei tarvitse lähettää. Näytteitä saa lähettää myös tiloilta, joissa on vähemmän kuin 50 uuhia tai kuttua.

Eläintenpitäjä huolehtii itse näytteen ottamisesta ja sen toimittamisesta Eviraan tutkittavaksi tai ilmoittaa eläimen kuolemasta tai lopetuksesta kunnaneläinlääkärille, joka huolehtii näytteenotosta ja näytteen

toimittamisesta Eviraan. Näytteenoton vuoksi tilalle tehtävä kunnaneläinlääkäriin käynti, näytteiden lähettäminen ja tutkimus on eläintenpitäjälle maksutonta.

Lisätietoja näytteenotosta löytyy Eviran internetsivuilta Evira > Tietoa Evirasta > Lomakkeet ja ohjeet > Eläimet > Eläinten terveys

Lähete löytyy Eviran internetsivuilta Evira > Tietoa Evirasta > Lomakkeet ja ohjeet > Eläimet > Eläintautien tutkimuslähetet > Tuotantoeläimet

Eläinlääkäri ei voi luovuttaa lääkkeitä tulevien tautitapausten varalle

Lampaiden terveydenhuolto ei ole valtakunnallinen terveydenhuolto-ohjelma. Sen vuoksi eläinlääkäri ei voi luovuttaa lääkkeitä varalle tulevia tautitapauksia varten samoin kuin lainsäädäntö sallii tehtäväksi valtakunnallisissa terveydenhuolto-ohjelmiin kuuluvilla tiloilla. Valtakunnallisia terveydenhuolto-ohjelmia on toistaiseksi vain sioille ja naudoille.

Suurin osa tuotantoeläinten lääkkeistä on reseptilääkkeitä. Sellaisten reseptilääkkeiden, joiden varoaika on muu kuin nolla vuorokautta, luovuttaminen ei ole sallittua myöhemmin ilmenevien sairauksien hoitoon tai ehkäisemiseen. Poikkeuksena tästä ovat suun kautta tai ulkoisesti annettavat loishäätöön tarkoitetut varoajalliset reseptilääkkeitä, joita eläinlääkäri saa luovuttaa loisten häädön varalle. Sen sijaan eläinlääkäri ei saa luovuttaa lammastilalle esimerkiksi mikrobilääkkeitä (antibiootteja) tulevien tautitapausten varalle, vaan eläinlääkäri on aina todettava lääkitystarve.

Lisätietoja: ylitarkastaja Liisa Kaartinen (liisa.kaartinen@evira.fi)

Vain kasviksia kasvissyöjille

Lihajauhoa ja muita eläinperäisiä aineksia sisältävien rehujen käyttö märehtijöiden ruokinnassa aiheutti 1990-luvulla ns. hullun lehmän taudin, joka tarttui myös ihmisiin. Hullun lehmän tauti kuuluu aivorappeumasairauksiin eli TSE-tauteihin. Eläintautien synnyn ja leviämisen ehkäisemiseksi on EU:ssa säädetty kieltoja ja rajoituksia eläinperäisten aineiden käytölle elintarviketuotantoeläinten ruokinnassa. Edelleenkin ei ole turvallista eikä sallittua ruokkia lemmiä, lampaita, vuohia, hevosia, sikoja, kanoja ja kaloja teurastuksen yhteydessä syntyvillä tuotteilla, ruokajätteillä tai kissojen ja koirien ruualla.

Eläintautien vastustamiseksi on EU-lainsäädännössä eläinten ruokintakieltoja ja –rajoituksia. Eläinvalkuaisen käyttö märehtijöiden ruokinnassa on kiellettyä joitakin poikkeuksia, kuten maito- ja munatuotteita, lukuun ottamatta. Laitos-, ravintola- ja kotikeittiöiden ruokajätettä ei saa antaa eläimille, joista saatavia tuotteita käytetään elintarvikkeina. Rajoitukset koskevat myös kotieläinpihoja ja kotitarvekasvatusta.

Pahimmassa tapauksessa väärästä ruokinnasta voi alkaa vakava eläintautiepidemia. Lisäksi tiloille ja toimijoille voi koitua taloudellisia seuraamuksia, jos ruokinnassa havaitaan väärinkäytöksiä. Maataloustukia hakeneille tiloille voi tulla tukien menetyksiä. Kielletyllä eläinperäisellä aineksella ruokittuja eläimiä ei saa toimittaa elintarvikeketjuun.

Asiointitunnuksen muuttuessa

Kun eläintenpitäjän käyttämä maataloushallinnon tunnus muuttuu esimerkiksi asiakastunnuksesta tilatunnukseksi, tulee myös eläimet kirjata uudelle tunnukselle. Tämä ei tapahdu automaattisesti vaan tällaisessa tapauksessa tulee ottaa yhteyttä asiakaspalveluun tai tehdä muutokset sovelluksen poisto- ja ostoilmoituksilla. Vapaita korvamerkkejä ei voi siirtää uudelle tunnukselle.

Ilmoituksissa on käytettävä eläimen virallista tunnusta

Hyväksyttävät tunnuksot ilmoituksissa Asiakaspalvelua ja paperilomakkeita käyttäessä asiointin tulee tapahtua virallisia tunnuksia käyttäen (esim. tilatunnus ja EU-tunnus). Näin vältytään mahdollisilta sekaannuksilta ja virheiltiltä tapahtumailmoituksissa. Puhelinasiakaspalvelun kanssa asioidessa olisi hyvä varata tunnuksot valmiiksi esille.

Myös ostajan tulee ilmoittaa ostotapahtuma

Eläintenpitäjä pystyy tekemään ilmoitukset vain omien tietojensa osalta. Lampaan ostajalle kannattaa muistuttaa, että myyjä tekee poistoilmoituksen ja ostajan tulee tehdä ostoilmoitus itse.

Poistopäivä teuraaksi lähtiessä

Poistopäivä on lampaan/vuohen tilalta poistopäivä eikä teurastuspäivä. Mikäli eläin on kuollut tai lopetettu, niin niissä tapauksissa poistopäiväksi laitetaan kyseinen päivä, eikä raatokeräilyn hakupäivää ellei se ole sama kuin kuolinpäivä.

Lammas- ja vuohirekisteri sovelluksen osoite

Eviran internetsivut ovat uudistuneet hiljattain. Lammas- ja vuohirekisterisovellukseen pääsee helpoiten valitsemalla Eläimet-sivun, josta löytyy oikopolkusuvi sovellukseen. Osoitteen voi myös kirjoittaa selaimen: <https://niemi.mmm.fi/elain>

Lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalvelu palvelee arkisin klo 8.15-16.00

Postiosoite: Lammas- ja vuohirekisterin asiakaspalvelu/ Mtech Digital Solutions Oy*, PL 25,
01301 VANTAA

Puhelin: 09 85 666 002

Fax: 09 271 0035

Sähköposti: lammasvuohi@mtech.fi

*Asiakaspalvelumme yritysnimi on vaihtunut Maatalouden Laskentakeskus Oy:stä Mtech Digital Solutions Oy:ksi.

MAASEUTUVIRASTO TIEDOTTAA

Tee uuhien karitsointi-ilmoitukset viimeistään 31.1.2017

Vuonna 2016 **uuhista** maksettava EU:n lammas- ja vuohipalkkio sekä uuhien pohjoinen kotieläintuki edellyttävät, että vuonna 2016 karitsoineiden uuhien karitsointi-ilmoitukset on tehty 6 kk:n sisällä karitsoinnista. 1.8.2016 ja sen jälkeen karitsoineiden uuhien karitsointi-ilmoitukset on kuitenkin tehtävä lyhyemmässä ajassa kuin 6 kk eli viimeistään **31.1.2017 mennessä**.

Tukilaskennassa huomioidaan vain ne karitsointi-ilmoitukset, jotka on tehty ajallaan.

Tee kuttujen poikimisilmoitukset viimeistään 31.1.2017

Vuonna 2016 **kutuista** maksettava EU:n lammas- ja vuohipalkkio sekä kuttujen pohjoinen kotieläintuki edellyttävät, että vuonna 2016 poikineiden kuttujen poikimisilmoitukset on tehty 6 kk:n sisällä poikimisesta. 1.8.2016 ja sen jälkeen poikineiden kuttujen poikimisilmoitukset on kuitenkin tehtävä lyhyemmässä ajassa kuin 6 kk eli viimeistään **31.1.2017 mennessä**.

Tukilaskennassa huomioidaan vain ne poikimisilmoitukset, jotka on tehty ajallaan.

Teurastusilmoitukset lammas- ja vuohirekisteriin viimeistään 31.1.2017

Teurastamojen teurastusilmoitukset on tehtävä 31.1.2017 mennessä. Tukilaskennassa huomioidaan vain ne teurastusilmoitukset, jotka on tehty ajallaan.

HUOM! Jos teuraskaritsan tai – kilin teurastusilmoitus puuttuu tämän jälkeen, eläimestä ei myönnetä palkkiota. Omien eläinten vuoden 2016 teurastusilmoitukset kannattaa tarkistaa ajoissa lammas- ja vuohirekisterin Tapahtumat-sivun Teurastusilmoitukset-välilehdeltä. Jos listalla on eläin, josta ei ole tehty tuottajan poistoilmoitusta, rivi korostuu punaisella.

Rekisteri-ilmoitusten myöhästyminen vaikuttaa eläinten palkkiokelpoisuuteen lammas- ja vuohipalkkiossa

Ilmoita eläinten rekisteritiedot ajallaan ja oikein. Lammas- ja vuohipalkkiossa ilmoitusaikojen noudattaminen on erityisen tärkeää. Lammas- ja vuohirekisterin ilmoitukset on oltava oikein eläimen palkkiokelpoisuuden ajan. Ilmoitukset on oltava tehtynä eläimen ensimmäiseen tukikelpoisuuspäivään mennessä. Ilmoitusajat eivät ole muuttuneet, vaan ovat edelleen 6 kk poikimisissa ja 7 vrk muissa ilmoituksissa.

Palkkioeläimen tulo- ja poistoilmoituksia tarkastellaan tukivuosittain sekä tuenhakijakohtaisesti eläinpalkkion maksamisen yhteydessä. Jos eläimen rekisteri-ilmoitus myöhästyy yhdelläkin päivällä, eläin hylätään, eli sen tukikelpoisuus päättyy koko tukivuodelta. Jos yli 20 % maatilasi eläimistä joudutaan hylkäämään, palkkiota ei makseta kyseiseltä vuodelta lainkaan.

Eläinten hyvinvointikorvaus

Vuoden 2016 eläinten hyvinvointikorvauksen ennako maksetaan marraskuussa 2016. Ennakkona maksetaan noin 50 % korvauksen kokonaissummasta.

Korvauksen ennakon laskennassa huomioidaan 1.1.–30.6.2016 lammas- ja vuohirekisteriin ilmoitetut korvauskelpoiset lampaat ja vuohet. Lampailla ja vuohilla tulee noudattaa säädettyjä ilmoitusaikoja. Karitsa tulee rekisteröidä viimeistään 6 kk:n iässä ja muut ilmoitukset tulee tehdä viimeistään 7 päivän kuluessa tapahtumasta.

Eläinten hyvinvointikorvauksen sitoumuksen ja maksun haku vuodelle 2017 avautuu tammikuussa 2017. Hyvinvointikorvausta voi hakea Vipu-palvelussa. Eläinten hyvinvointikorvauksen sitoumusvuosi on vuodesta 2017 lähtien 1.1. – 31.12. Keväällä 2015 tehty sitoumus päättyy vuoden 2016 lopussa, joten viljelijän on haettava uutta sitoumusta, jos halutaan, että eläinten hyvinvointikorvaus jatkuu myös vuonna 2017.

Alkuperäisrotujen kasvattaminen

Sopimusvuoden 2016 ennako maksetaan marraskuussa 2016. Ennakkona maksetaan 85 % korvauksen kokonaissummasta. Lammas- ja vuohirekisterin ilmoitukset on oltava tehtynä myös tässä korvauksessa.